

VII - Nadzor računarskih mreža

SADRŽAJ

1. Osnovni pojmovi

2. SNMP (*Simple Network Management Protocol*)

3. Alati za nadzor mreža

a. Nagios

b. WireShark

c. Win Performace Monitor

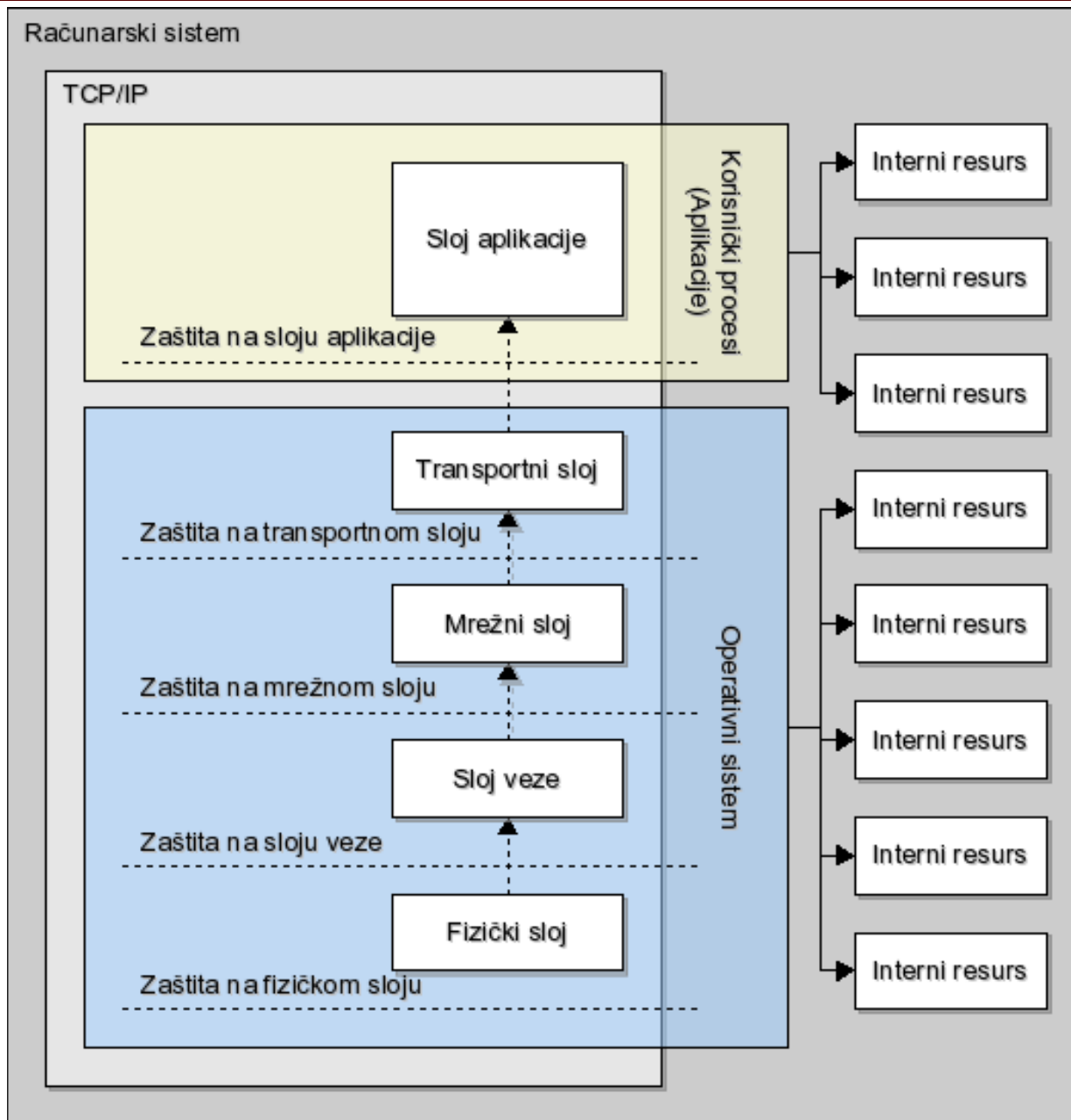
7 - Sigurnost i nadzor račun. mreža

- Širenje računarskih mreža i tehnologija **doprinelo je da se više ne može zamisliti rad** bez mogućnosti pristupa Internetu a E-biznis, Intranet i Ekstranet su neminovnost današnjeg poslovanja.
- Klijent/server tehnologija donosi mnoge prednosti, koje se ogledaju u lakšem pristupu i korišćenju podataka ali **donosi i velike probleme**
- **Pouzdanost i raspoloživost računarskih sistema i mreža** na kojima se temelje sve ove usluge **postaje sve kritičniji aspekt**, pa je veoma bitno da se obezbedi pouzdan skup **alata za kontrolu i nadzor mreža**.
- Sigurnost računara i mreža (*computer and network security*) je oblast koja se **bavi nadzorom, praćenjem i sprečavanjem raznih opasnosti** koje mogu prouzrokovati nestabilnost, prestanak rada ili bilo kakvu štetu na softveru i hardveru računara, tj. **ugroziti normalan rad mreže**.
- Pod pretpostavkom da je računar siguran od svih opasnosti (razne vrste infekcija i napada), korisnik bi trebao da **uraditi ono što hoće** na računaru, što **nije slučaj ako je računar napadnut** od strane nekog štetnog programa koji može da naškodi ili onemogući rad računara.

7.1 - Osnovni pojmovi

- U **zavisnosti od uzroka pojavljivanja** sve greške koje se javljaju na računarskim mrežama i mrežnim resursima možemo podeliti na:
 1. Greške koje se **samoinicijativno pojavljuju** usled propusta u definiciji hardverskih i softverskih komponenti računarskih mreža
 2. Greške koje se javljaju **kao posledica neadekvatnog dizajniranja računarskih mreža i nenamenske upotrebe** korišćenih komponenata
 3. Greške koje se javljaju usled **neadekvatnog korišćenja računarskih mreža od strane korisnika** nedovoljno obučenih za rad
 4. Greške koje se javljaju kao **posledica iskorišćenja propusta u definiciji hardversko-softverskih komponenti** računarskih mreža
- Za određivanje efikasnih metoda za zaštitu računarskih mreža potrebno je predhodno **izvršiti analizu parametara** koji karakterišu napade: **izvore, nosioce i ciljeve napada kao i ponašanja u toku napada.**
- Podatak o mogućim izvorima predstavlja i **socijalnu i tehničku karakteristiku napada.**
- Podaci o izvorima napada se najčešće dobijaju **iterativnim kombinovanjem podataka dobijenih analizom.**

7.1- Nivoi zaštite i pristupa

7.1 - Osnovni pojmovi

- Upravljanje mrežom (*network management*) je proces upravljanja složenom mrežom infrastrukturom sa ciljem da se maksimizira efikasnost i produktivnosti te mreže
- Veliki broj tehnika koje se primenjuju za stvaranje sigurnih sistema:
 - 1. Kriptografija, jaka autentifikacija i kontrola pristupa**
 - 2. Provereni softver i primena antivirusnog softvera**
 - 3. Redovni backup, Firewall i bezbedne zone**
 - 4. Uočavanje upada i preventiva**
- Korisnici očekuju sigurnu i pouzdanu mrežnu komunikaciju
- Postoje mnogi protokoli koji omogućavaju nadgledanje i upravljanje mrežnim resursima kao i praćenje mrežnog saobraćaja
- Jedan od najpoznatijih je **SNMP** koji je postao mrežni standard
- Mnogi nezavisni proizvođači su razvili različite programske pakete sa velikim brojem migućnosti za nadgledanje mrežnog saobraćaja:
Nagios, WireShark, Win. performace Monitor, HP OpenView

7.1 – Osnovni pojmovi

➤ Međunarodna organizacija za standarde (ISO) upravljanje mrežom podelila je u **pet funkcionalnih domena**:

- 1. Upravljanje kvarovima** (*fault management*) daje mogućnost otkrivanja, izolovanja i otklanjanja neispravnih stanja u mreži.
- 2. Upravljanje obračunavanjem** troškova (*accounting management*) daje mogućnost za naplatu troškova nastalih korišćenjem mrežnih resursa.
- 3. Upravljanje konfiguracijom** (*configuration management*) služi za prikupljanje podataka od mrežnih objekata i za slanje podataka mrežnim objektima kojima se upravlja (konfiguracioni podaci).
- 4. Upravljanje performansama** (*performance management*) služi za proračun i grafički prikaz ponašanja upravljanih mrežnih objekata i efikasnosti komunikacionih aktivnosti.
- 5. Upravljanje sigurnošću** (*security management*) predstavlja one aspekte sigurnosti koji su važni za ispravan rad sistema upravljanja mrežom i za zaštitu mrežnih objekata.

7.2 - Upravljanje mrežom

- 1. Softver za predstavljanje upravljačkih podataka korisnicima** (*user presentation software*). Interakcija korisnika i softvera za mrežno upravljanje odvija se kroz korisnički interfejs koji treba da omogući nadzor i upravljanje mrežom. On treba da je bude isti (*unified*) na svim mrežnim čvorovima, nezavisno od proizvođača mrežne opreme.
- 2. Softver za upravljanje mrežom** (*network management software*). Najviši sloj su aplikacije za upravljanje mrežom koje sadrže softverske module za obavljanje jednostavnih i opštih funkcija, kao što su npr. generisanje alarma, sistematizacija prikupljenih upravljačkih podataka i sl. Najniži sloj čini usluga transporta upravljačkih podataka (*network management data transport service*) koji sačinjavaju dve komponente: interfejs prema aplik.elementima i protokol upravljanja mrežom, koji je namenjen razmeni upravlj. informacija između upravljača i agenata
- 3. Softver za podršku aplikaciji mrežnog upravljanja** (*network management support software*). Omogućava aplikaciji mrežnog upravljanja pristup bazi upravljačkih informacija (MIB - *Management Informat.Base*) i komunikaciju sa udaljenim agentima i upravljačima

7.2 - SNMP protokol

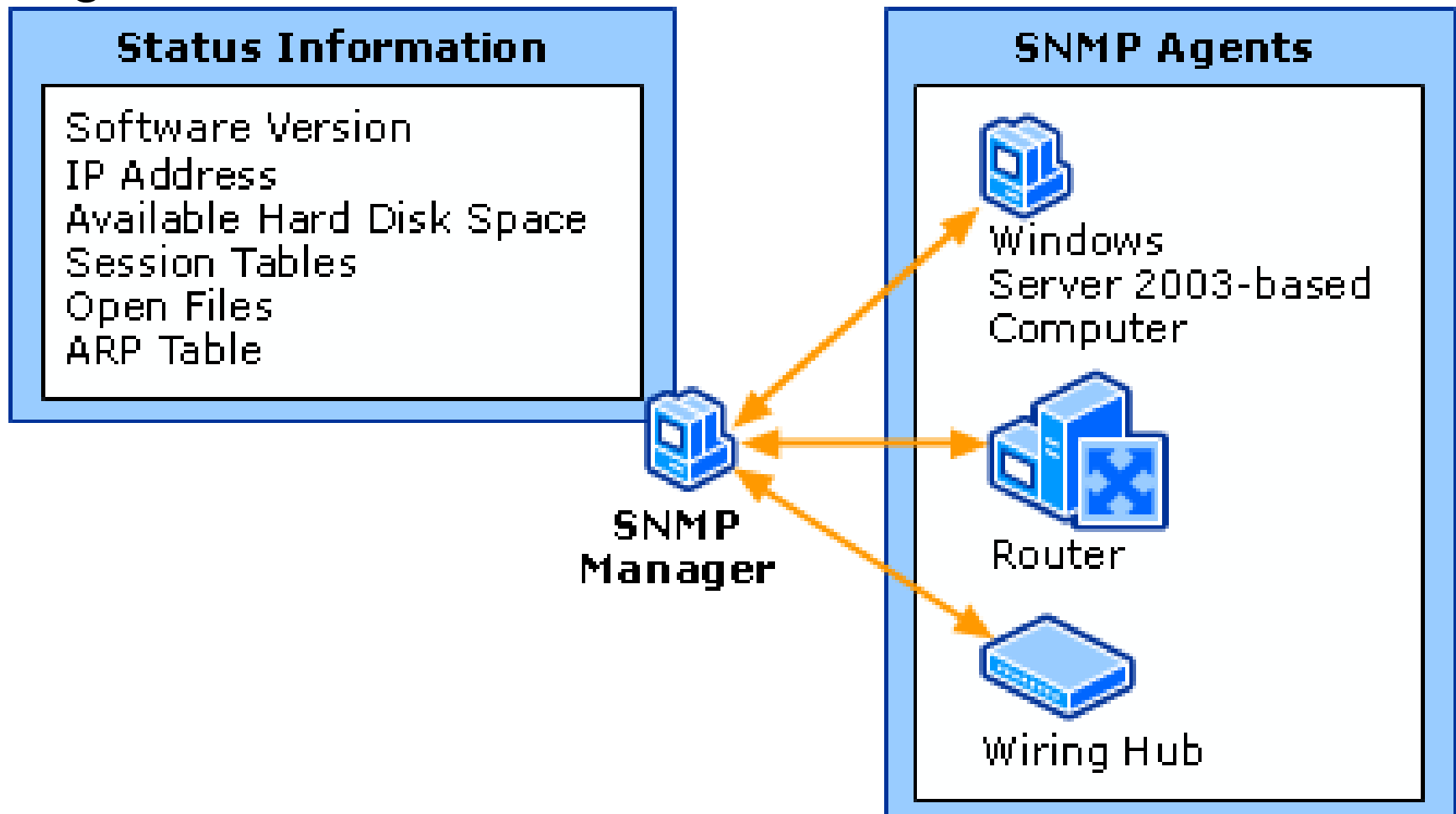
- Velike mreže sa stotinama ili hiljadama čvorova zahtevaju veliki broj IT stručnjaka koji bi **trebalo da nadziru svaki računar** kako bi se efikasno sproveo nadzor i upravljanje jednim ovakvim sistemom.
- Trenutno na tržištu postoje **mnogi protokoli** koji omogućavaju nadgledanje mrežnih resursa i upravljanje njima.
- **SNMP** (*Simple Network Management Protocol*) koji je nastao 1988, danas je postao dominantan mrežni standard u ovoj oblasti
- SNMP je upravljački protokol koji omogućava administratorima **da nadgledaju rad mrežnih uređaja koristeći centralni server i softverske agente** koji prate i prijavljuju rad SNMP uređaja.
- Može se reći da je SNMP standard za upravljanje i nadzor koji **definiše strategiju upravljanja TCP/IP mrežama**.
- SNMP obuhvata **integrisanu kolekciju alata** koji se naširoko koristi u LAN-u i omogućava nam da pratimo mrežne čvorove **sa jednog hosta**.
- Osim praćenja fizičkih uređaja (serveri, radne stanice, štampači, ruteri, mostovi, habovi), **možemo pratiti i servise** kao što su DHCP ili DNS.

7.2 - SNMP protokol

- Osnovne karakteristike SNMP-a su **jedinstven operatorski interfejs** i **minimalna količina posebne opreme** (sve je ugrađeno u opremu).
- Ključni elementi SNMP-a su **integrisani skup alata za nadgledanje i kontrolu mreže**, **upravljačka stanica**, **upravljački agenti**, **upravljačka informaciona baza** i **protokol za upravljanje mrežom**.
- Upravljanje mrežom može obuhvatati nekoliko skupova značajnih operacija, kao što su **definisanje pojedinih parametara**, **preusmeravanje saobraćaja**, **rekonfigurisanje**, **distribuirani nadzor i upravljanje**.
- Možemo koristiti SNMP za praćenje **svih pokazivača performansi** dostupnih u *System Monitor* TCP/IP, uključujući ICMP, IP, mrežne interfejse, TCP, UDP, DHCP, FTP, WINS, i IIS.
- Pored toga što prima statusne informacije, SNMP **može poslati *Set* zahtev za konfigurisanje** bilo kog objekta na kojem SNMP menadžer ima ***read/write* dozvole**.
- Koristeći SNMP softver za upravljanje (*SNMP management software*) možemo **pratiti bilo koji uređaj** na koji je instaliran SNMP klijent softver (*SNMP agent software*).

7.2 - SNMP protokol

- SNMP agent **interaguje sa SNMP menadžerom** kako bi omogućio deljenje informacija o statusu mreže između **nagledanih uređaja i aplikacija** sa jedne, i **SNMP sistema za upravljanje** koji vrši nadzor, sa druge strane.

7.2 - SNMP protokol

- Koristeći SNMP, možemo pratiti performanse i iskorišćenost mreže, detektovati greške na mreži ili nedozvoljene pristupe, i u nekim slučajevima konfigurirati udaljene uređaje.
- Dizajniran je da bude raspoređen na velikom broju mrežnih uređaja, da ima minimalan uticaj na praćeni uređaj, minimalne transportne zahteve, i da radi kada većina drugih mrežnih aplikacija otkáže.
- Jednostavan protokol jer se implementira sa relativno malo izvornog koda koji razdvaja upravljačku i hardversku arhitekturu uređaja
- SNMP menadžer prikazuje informacije koje prima u grafičkom korisničkom interfejsu.
- Na SNMP agentu se konfiguriraju SNMP opcije, uključujući *trap*, ali SNMP agent ne prikazuje informacije koje šalje ka menadžeru.
- Da bi omogućili komunikaciju između SNMP menadžera i SNMP agenata, oni moraju biti članovi iste SNMP zajednice.
- Ime zajednice funkcioniše kao lozinka za autentifikaciju komunikacije.
- SNMP zajednica je jedna SNMP definisana grupa; nije grupa definisana u Aktivnom Direktorijumu.

7.2 - SNMP arhitektura

- SNMP menadžer može zahtevati **sljedeće tipove informacija od agenta**:
 - ✓ Identifikaciju mrežnog protokola i statistiku,
 - ✓ Dinamičku identifikaciju uređaja priključenih na mrežu,
 - ✓ Hardverske i softverske konfiguracione podatke,
 - ✓ Performanse uređaja i statistiku korišćenja,
 - ✓ Greške uređaja i poruke o događajima,
 - ✓ Statistiku o korišćenju programa i aplikacija.
- Da bi izvršio usluge monitoringa, **koristi distribuiranu arhitekturu upravljačkih sistema i agenata**, kao i nekoliko povezanih komponenti:
 - ✓ SNMP upravljački sistemi i agenti,
 - ✓ MIB baza,
 - ✓ SNMP poruke,
 - ✓ SNMP zajednica (*community*),
 - ✓ komunikacioni proces između SNMP menadžera i agenata.

7.2 - SNMP komunikacija

1. Menadžer, Host A, **formira SNMP poruku** koja sadrži zahtev za informacijom (*Get*) o broju aktivnih sesija, ime zajednice (MonitorInfo), i **odredište poruke**

5. Master agent komponenta SNMP agenta **poziva odgovarajućeg agenta** proširenja da preuzme zahtevanu informaciju o sesijama iz MIB baze

Host A
SNMP Manager

2. Menadžer šalje zahtev ka Hostu B koristeći **SNMP bibliotekski servis**

Community: MonitorInfo
IP Address: 131.107.7.29

From Host A to Host B:
Get Active Sessions
Community: MonitorInfo
Destination: 131.107.7.24

7. Host B šalje odgovor ka Hostu A

From Host B to Host A:
Number of Sessions: 2
Community: MonitorInfo
Destination: 131.107.7.29

Host B
SNMP Agent

Community: MonitorInfo
Community: TrapAlarm
IP Address: 131.107.7.24

6. Koristeći informaciju o sesijama koju je primio od agenta proširenja, SNMP servis **formira povratnu SNMP poruku** koja sadrži broj aktivnih sesija i odredište-IP adresu (131.107.7.29) SNMP menadžera, Hosta A

4. Ako je *community* ime Hosta A različito, Host B će poslati „*authentication failure*“ trap ka Hostu C

Community: TrapAlarm
IP Address: 131.107.7.15

Host C
SNMP Manager

3. Kada Host B primi poruku, **proverava da li je ime zajednice (MonitorInfo)** iz primljenog paketa na listi prihvatljivih *community* imena, procenjuje zahtev na osnovu dozvola pristupa iz agentove liste za tu zajednicu, i verifikuje izvornu IP adresu

7.2 - Komunikacioni proces menadžer-agent

1. SNMP menadžer, Host A, **formira SNMP poruku** koja sadrži zahtev za informacijom (*Get*) o **broju aktivnih sesija, ime zajednice** (*community name*) kojoj SNMP menadžer pripada, i **odredište poruke** – IP adresa (131.107.7.24) SNMP agenta, Hosta B.
2. Menadžer **šalje zahtev** ka Hostu B **koristeći SNMP bibliotečki servis**.
3. Kada Host B primi poruku, **proverava da li je ime zajednice** (*MonitorInfo*) iz primljenog paketa na listi prihvatljivih *community* imena, procenjuje zahtev na osnovu dozvola pristupa iz agentove liste za tu zajednicu, i verifikuje izvornu IP adresu.
4. Ukoliko su *community* ime ili **dozvole** nekorektne, i SNMP servis je konfigurisan da šalje *authentication trap*, agent šalje jedan „***authentication failure***“ trap ka specificiranom trap odredištu, Hostu C.
5. Master agent komponenta SNMP agenta **poziva odgovarajućeg agenta** proširenja da preuzme zahtevanu informaciju o sesijama iz MIB.
6. Koristeći informaciju o sesijama koju je primio od agenta proširenja, SNMP servis **formira povratnu SNMP poruku** koja sadrži broj aktivnih sesija i odredište-IP adresu (131.107.7.29) SNMP menadžera, Hosta A.
7. Host B šalje odgovor ka Hostu A.

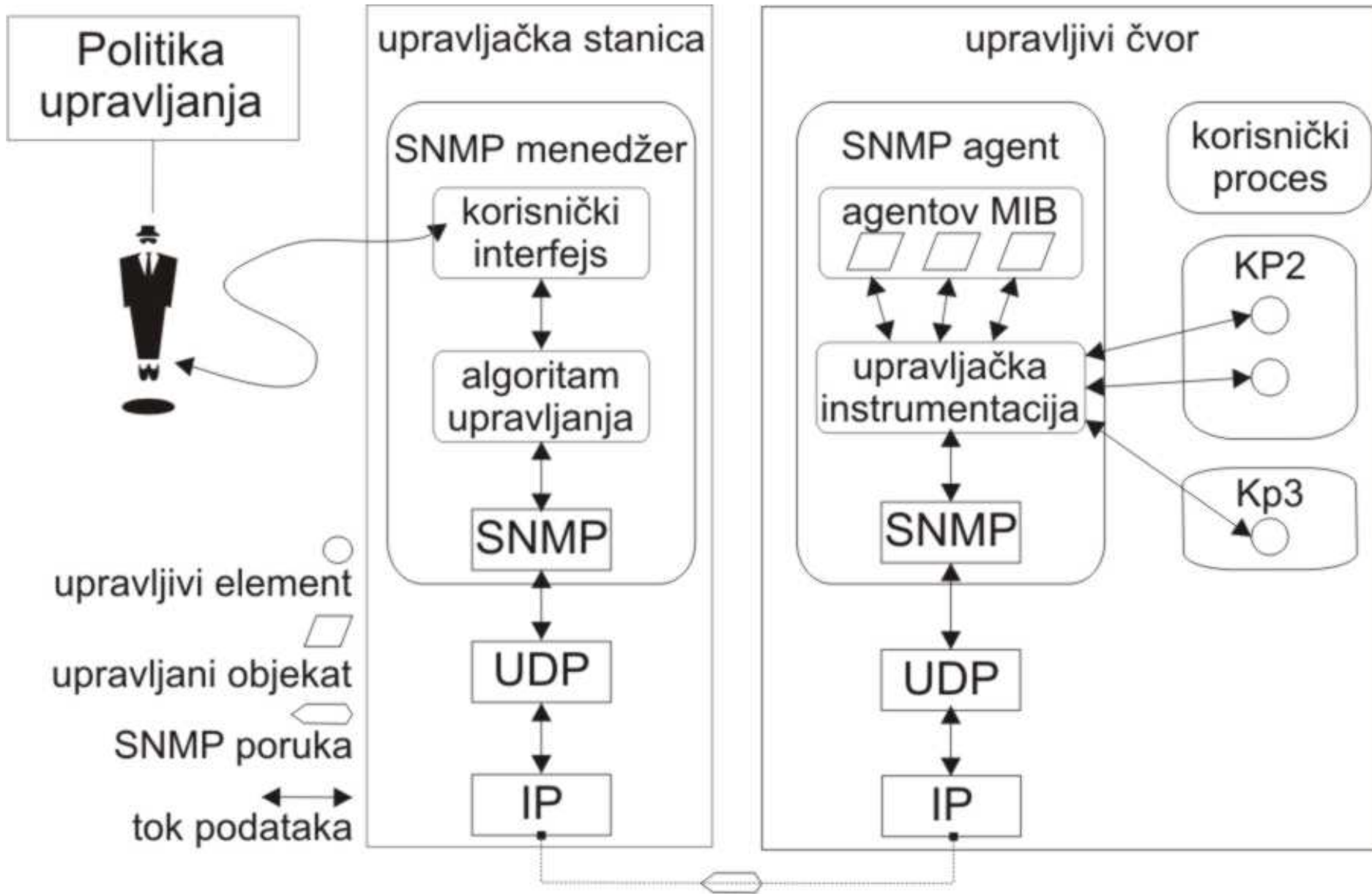
7.2 - Osnovni delovi SNMP sistema

- 1. Upravljačka stanica** (*network management station*) jeste mrežni računar koji ima procesnu sposobnost dovoljnu za izvršavanje upravljačke aplikacije.
- 2. Upravljačka aplikacija** (*management application*), koja se često naziva i SNMP menadžer (*SNMP manager*) ili samo menadžer, računarski je program koji nadgleda upravljane elemente na upravljanim čvorovima mreže i upravlja njima u skladu s politikom upravljanja (*management policy*) koju je definisao čovek - upravnik računarske mreže.
- 3. Upravljački čvor** (*managed node*) mrežni je uređaj čijim se stanjima, ili stanjima nekih njegovih delova koje nazivamo upravljani elementi (*managed elements*), upravlja ili se ona samo nadgledaju. Prema složenosti i funkciji, upravljani čvorovi mogu biti vrlo raznovrsni; na primer, to mogu biti razne vrste mrežnih računara, servera, terminali, ruteri, modemi, mrežni štampači.

7.2 - Osnovni delovi SNMP sistema

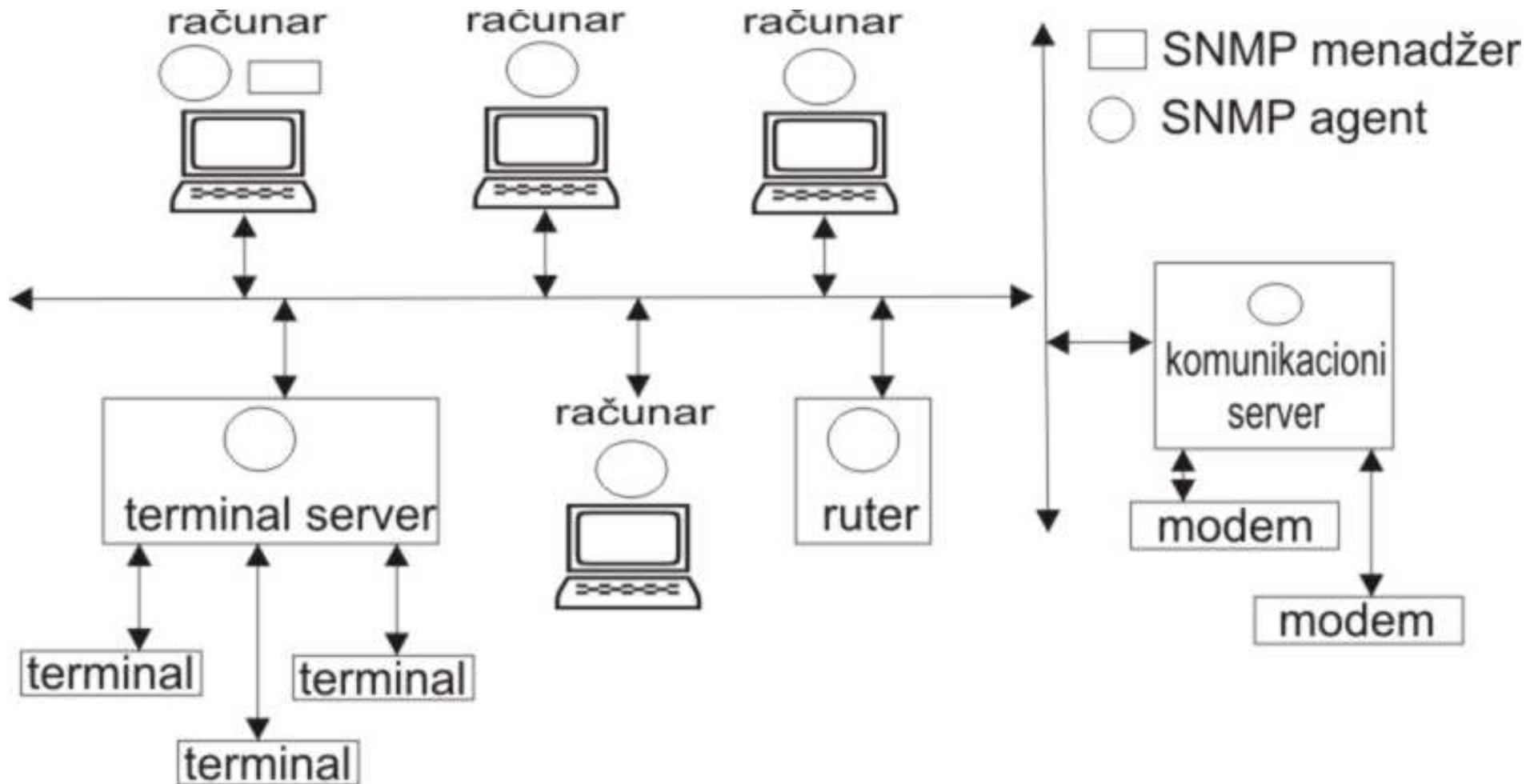
- 4. Upravljački agent** ili SNMP agent je procesni entitet (program ili deo programa) koji se izvršava na upravljanoj čvoru i ima potrebnu upravljačku instrumentaciju (*management instrumentation*) pomoću koje upravlja korisnim funkcijama elemenata u upravljanoj čvoru. Upravljačka instrumentacija upravlja komunikacijom sa upravljanim elementima, tj. njihovim strukturama podataka i, s druge strane, predstavlja te strukture kao skup upravljanih objekata.
- 5. Upravljačke informacije** (*management information*) predstavljaju podatke o stanjima upravljanih elemenata u upravljanoj čvoru. SNMP menadžer nadgleda stanja tih elemenata, dok postavljanjem njihovih vrednosti menja ta stanja. Upravljačke informacije, koje su fizički smeštene u SNMP agentima, SNMP menadžer vidi kao skup upravljanih objekata (*managed objects*) smeštenih u virtuelnom skladištu informacija koje se naziva baza upravljačkih informacija (*Management Information Base, MIB*).
- 6. Protokol SNMP** po kojem se upravljačke informacije prenose između upravljačkih aplikacija i agenata.

7.2 - SNMP upravljanje mrežom

7.2 - Komponente SNMP mreže

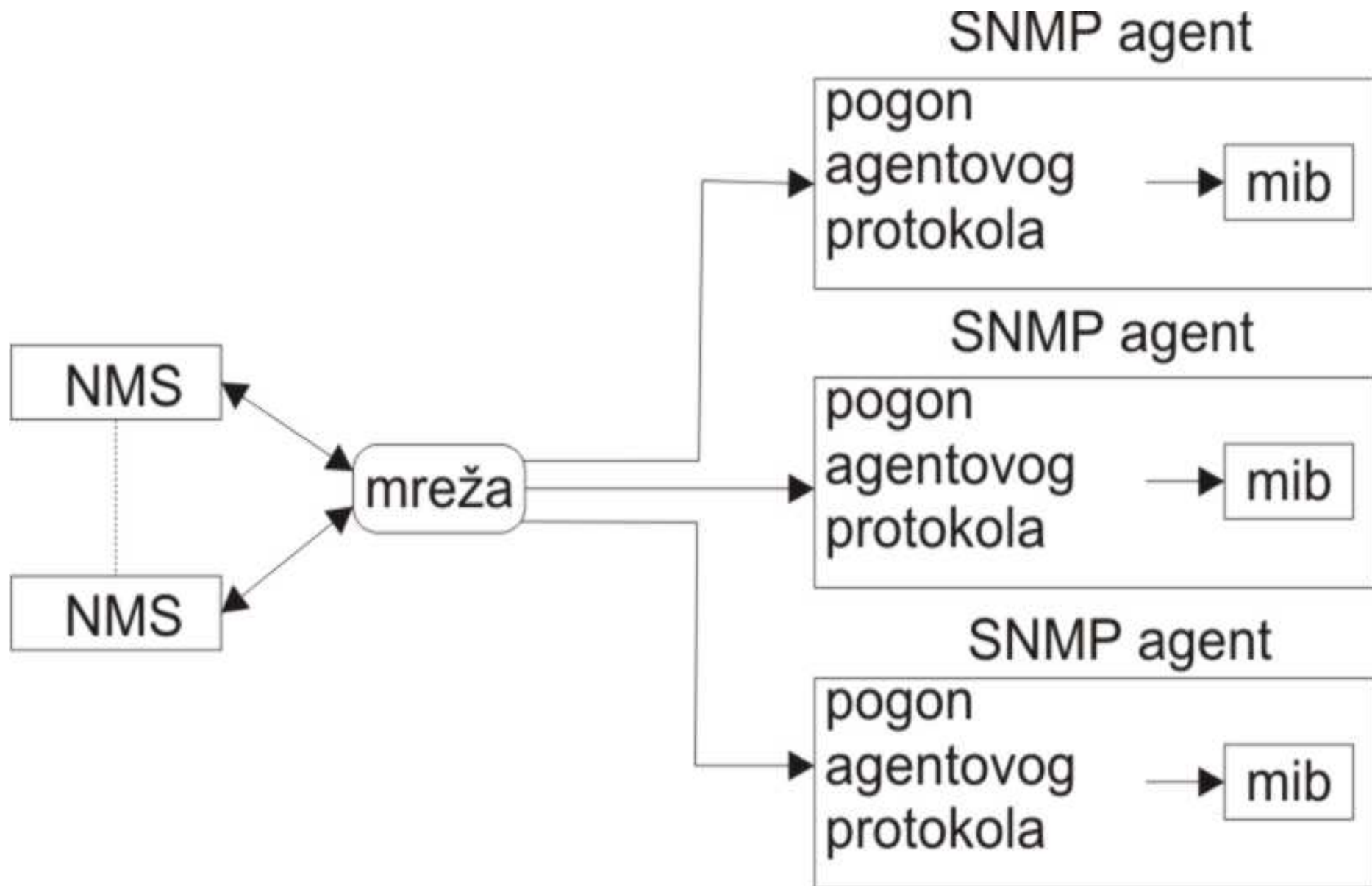
- Tri ključne komponente SNMP upravljačke mreže su: **upravljani uređaji, agent i NMS** (*Network Management System*):

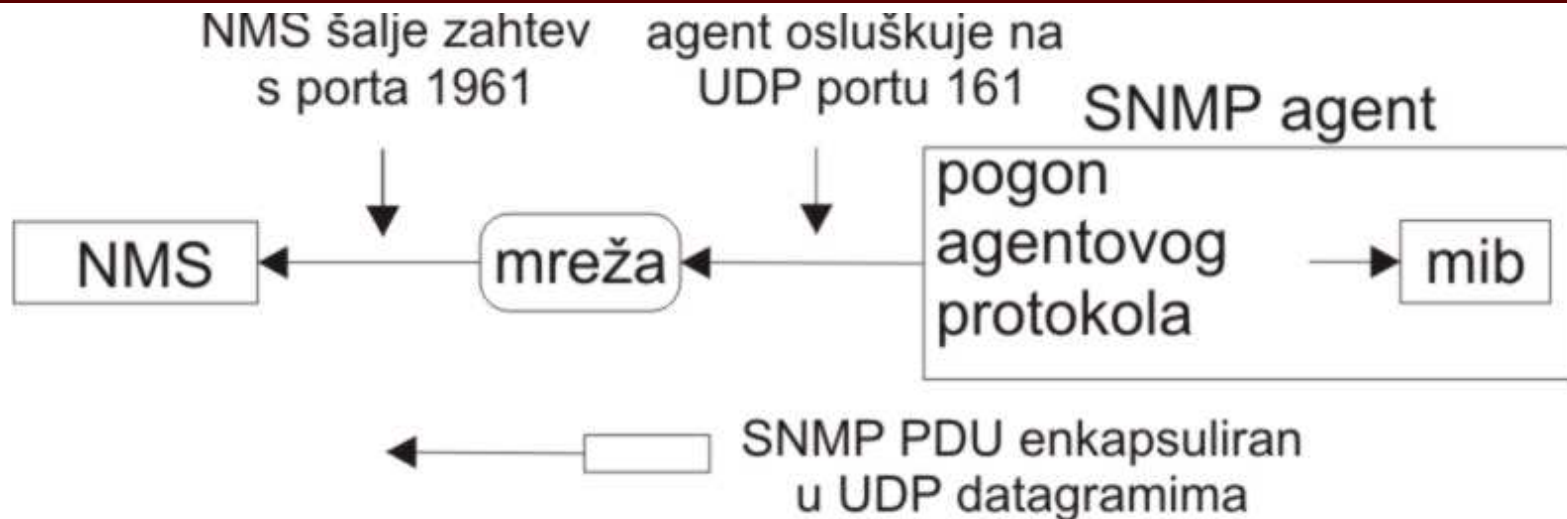
7.2 - Komponente SNMP

- 1. Upravljeni uređaj** je mrežni čvor koji sadrži SNMP agenta i koji se nalazi u upravljačkoj mreži. Uređaj za upravljanje sakuplja i čuva upravljačke informacije i čini ih dostupnima NMS-u preko protokola SNMP. Ti uređaji mogu biti ruteri, serveri za daljinski pristup (*access server*), komutatori, štampači itd.
- 2. Agent** je mrežno-upravljački softverski modul koji je smešten na uređaju za upravljanje. On ima lokalno znanje o upravljačkim informacijama i prevodi ih u oblik kompatibilan sa SNMP-om. Omogućava udaljeni pristup opremi za upravljanje.
- 3. NMS** (*Network Management System*) izvršava aplikacije koje prate i kontrolišu uređaje za upravljanje. NMS osigurava mnoštvo procesnih i memorijskih resursa, opremljenih za mrežno upravljanje. Na upravljačkoj mreži mora postojati jedan NMS ili više njih.

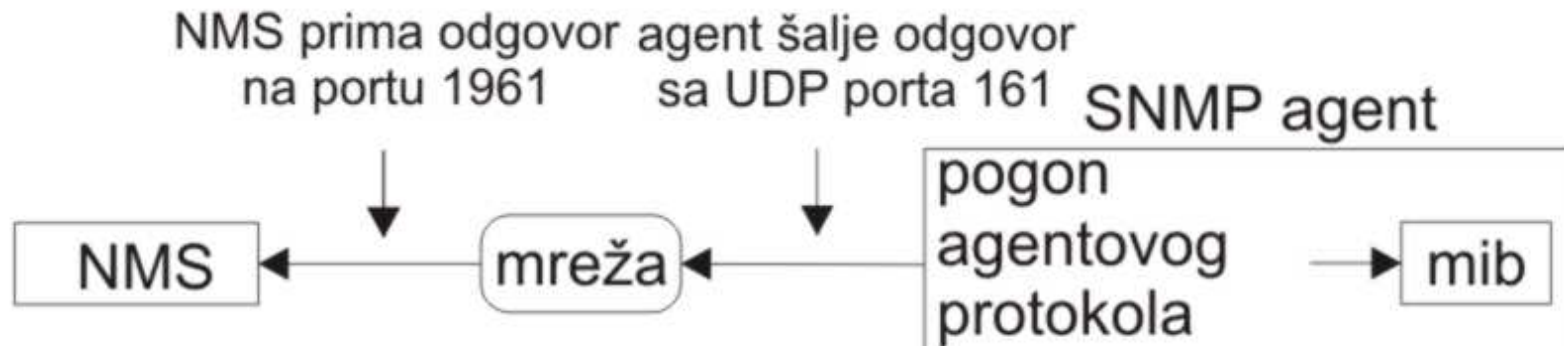
7.2-Model SNMP upravljačke mreže

7.2 - Način rada SNMP protokola

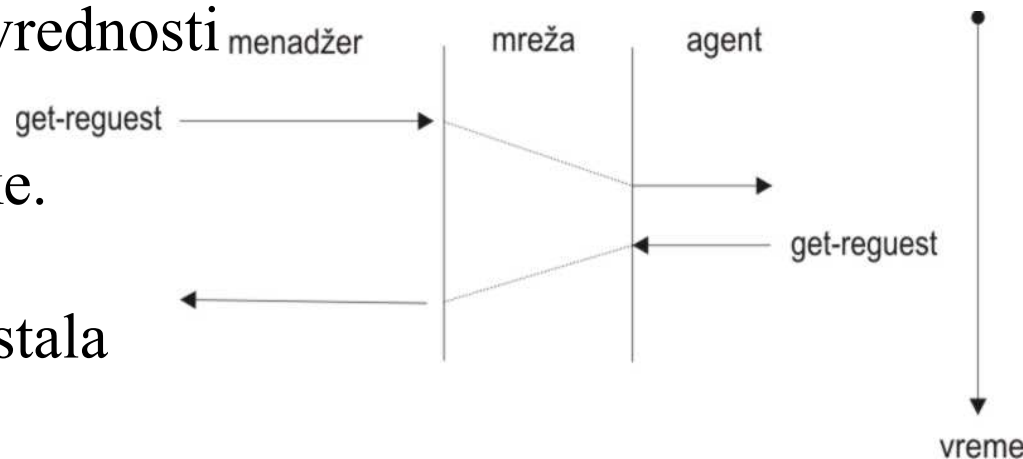
Veličina SNMP poruke **ograničena je max. veličinom UDP poruke** a sve SNMP implementacije moraju primiti pakete **min. dužine 484B**

Ako nastane greška kod prenosa, **prima se poruka na NMS portu 162.**

7.2 - Način rada SNMP protokola

- Upravljačka konzola **prikuplja podatke od SNMP agenata** na svakom pojedinom upravljivom uređaju i čuva ih organizovane **u bazi podataka koja se naziva *Management Information Base* (MIB)**.
- Zapisi u MIB bazi **jedinstvenog su formata**, tako da SNMP upravljačke jedinice mogu te informacije o upravljivim uređajima u mreži **prezentovati administratoru sistema** i to obično na upravljačkoj konzoli.
- SNMP se zasniva na **modelu menadžer/agent**
- SNMP je jednostavan jer **agent zahteva minimalan softver**.
- Da bi bio jednostavan, SNMP **sadrži ograničen skup naredaba i odgovora: *get*, *get next* i *set*** za dobijanje pojedinačnih ili grupnih promenljivih ili za utvrđivanje vrednosti pojedinačnih promenljivih.
- **Agent šalje odgovor** na te poruke.
- Agent, takođe, **šalje trap poruke** upravljačkom sistemu ako je nastala greška.

7.2 - Vrste poruka u SNMP saobraćaju

➤ Postoji pet osnovnih poruka tj. jedinica podataka SNMP protokola:

1. ***Get request*** - zahteva vrednost jedne ili više promenljivih u MIB bazi.
2. ***Get next request*** - omogućava menadžeru da dođe do narednih (sledećih u nizu) vrednosti. Koristi se za čitanje vrednosti narednih promenljivih u MIB bazi; često se koristi za čitanje redova tabele.
3. ***Set request*** - osvežava tj. ažurira (engl. *update*) MIB promenljive.
4. ***Get response*** - vraća odgovor na *get request*, *get next request* ili *set request*.
5. ***Trap*** - javlja da je nastao problem ili značajan događaj

7.2 - Osnovne SNMP naredbe

1. **Read NMS** koristi se za praćenje upravljačkih uređaja. NMS ispituje različite promenljive koje se podržavaju preko upravljačkih uređaja.
2. **Write NMS** koristi se za kontrolisanje upravljačkih uređaja. NMS menja vrednosti promenljivih koje su smeštene u upravljačkim uređajima.
3. **Trap** koriste upravljački uređaji za izveštavanje NMS-a o asinhronim događajima. Naredba Trap je poruka koja prijavljuje problem ili značajniji događaj. Kada se desi određeni tip događaja, upravljački uređaj pošalje trap NMS-u.
4. **Traversal NMS** se koristi da bi se utvrdio koje promenljive upravljački uređaj podržava i da bi sekvencijalno sabrao informacije u tabelu.

7.2-Management Information Base (MIB)

- MIB baza sadrži informacije o komandama i ciljnim objektima - upravljivim entitetima ili potencijalnim izvorima informacija o statusu
- MIB baza predstavlja hijerarhijski organizovan skup informacija.
- To je logička baza upravljačkih informacija/definicija, napravljena na osnovu konfiguracije i statističkih informacija uskladištenih na uređaju
- MIB-u se pristupa preko mrežnog protokola kao što je SNMP.
- Sastoji se od upravljanih objekata i prepoznaje se na osnovu identifikatora objekata (*OID - Object Identifier*) koji jednoznačno obeležavaju upravljane objekte u MIB hijerarhiji.
- Svaki upravljani objekat ima bazu podataka, tj. vrednosti, za svaku definiciju zapisanu u MIB-u.
- Postoje dve vrste upravljanih objekata: skalarni i tabelarni.
- Skalarni objekti definišu pojedinačne instance objekata a tablični definišu više povezanih instanci objekata grupisanih u MIB tabelu
- Postoje brojni uslužni programi (otvorenog koda, besplatni ili komercijalni) za operativne sisteme Windows i Linux, koji služe za prevođenje i pregledanje MIB datoteka tj. baza.

7.2-Management Information Base (MIB)

iReasoning MIB Browser

File Edit Operations Tools Help

Address: server Advanced... OID: .1.3.6.1.2.1.2.2 Operations: Get Subtree Go

SNMP MIBs

MIB Tree

- RFC1213-MIB.iso.org.dod.internet.mgmt.mib-2
- system
 - sysDescr
 - sysObjectID
 - sysUpTime
 - sysContact
 - sysName
 - sysLocation
 - sysServices
- interfaces
 - ifNumber
 - ifTable
 - ifEntry
 - ifIndex
 - ifDescr
 - ifType
 - ifMtu
 - ifSpeed
 - ifPhysAddress

Name/OID	Value
ifIndex.1	1
ifIndex.16777219	16777219
ifDescr.1	MS TCP Loopback interface
ifDescr.16777219	Realtek RTL8139/810x Family Fast Ethernet NIC
ifType.1	24
ifType.16777219	6
ifMtu.1	1500
ifMtu.16777219	1500
ifSpeed.1	10000000
ifSpeed.16777219	100000000
ifPhysAddress.1	
ifPhysAddress.16777219	0x00 0x0A 0xEB 0x90 0x66 0x0D
ifAdminStatus.1	up
ifAdminStatus.16777219	up
ifOperStatus.1	up
ifOperStatus.16777219	up
ifLastChange.1	0
ifLastChange.16777219	0
ifInOctets.1	2260252
ifInOctets.16777219	2984424
ifInUcastPkts.1	
ifInUcastPkts.16777219	
ifInNUcastPkts.1	
ifInNUcastPkts.16777219	
ifInDiscards.1	
ifInDiscards.16777219	
ifInErrors.1	
ifInErrors.16777219	
ifInUnknownProtos.1	
ifInUnknownProtos.16777219	

server: ifTable

Rotate Refresh Export Poll

	1	2
ifIndex	1	16777219
ifDescr	MS TCP Loopback...	Realtek RTL8139/..
ifType	24	6
ifMtu	1500	1500
ifSpeed	10000000	100000000
ifPhysAddress		00-0A-EB-90-66-0D
ifAdminStatus	up	up
ifOperStatus	up	up
ifLastChange	0	0
ifInOctets	2260252	2984424

Name ifTable
OID .1.3.6.1.2.1.2.2
Syntax SEQUENCE OF IFEntry
Access not-accessible
Status mandatory
DefVal
Indexes

.iso.org.dod.internet.mgmt.mib-2.interfaces.ifTable

9:35:56 AM 13M of 14M

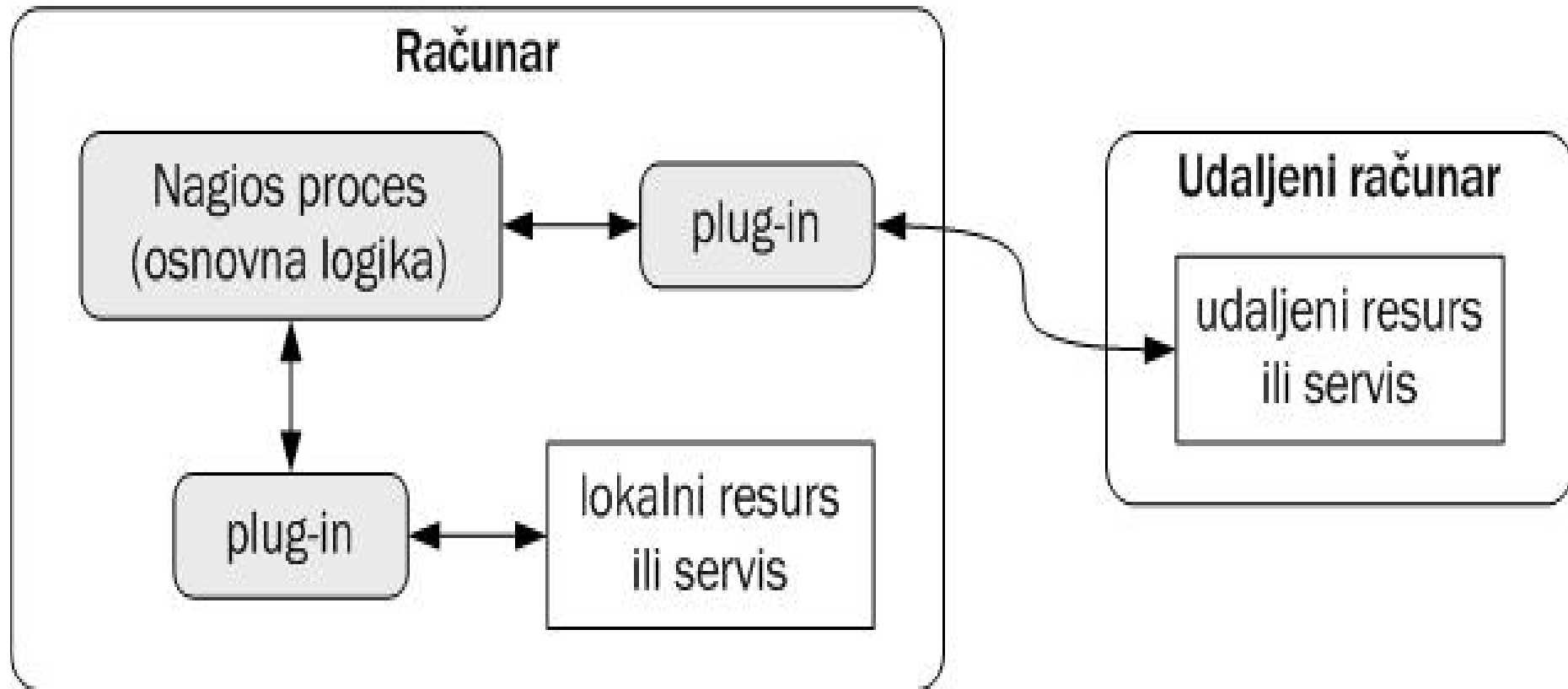
7.3 - Alati za nadgledanje rada mreže

- Trenutno je na tržištu prisutno **mного komercijalnih alatki** koje omogućavaju **nagledanje i upravljanje mrežnim resursima**.
- Primer jako dobrog alata je **HP OpenView Network Node Manager, HP OpenView Network Configuration Manager**.
- Postoje i paketi open source zajednice - **Nagios**, koji omogućava funkcionalno i pouzdano realizovanje **система за праћење мреже**.
- Druga rešenje koja omogućavaju takođe open source analizatore paketa svakako ubrajaju **Wireshark** koji je **korišćen za rešavanje problema u mreži, analizu komunikacionih protokola i portova**.
- Od strane Microsoft-a imamo rešenje korišćenja **Servers Check Monitoring** alata za praćenje, izveštavanje i upozoravanje o mreži i dostupnosti stanja sistema.
- Možemo **pratiti uređaje**, korišćenjem bilo kog **TCP porta** (HTTP, HTTPS, FTP, NNTP, POP3, SMTP, VNC, DNS) kao i izvršavati proveru baza podataka (ODBC, Oracle, MySql), kao i hvatati SNMP vrednosti kao što su prostor na diskovima, dostupnost memorije, iskorišćenja procesora i drugih.

7.3 - Mogućnosti Nagios programa

1. nadgledanje **dostupnosti svih mrežnih servisa** (PING, DNS, HTTP, ...)
2. nadgledanje **sistemskih resursa hostova** (opterećenje procesora, iskorišćenost RAM memorije, opterećenje hard diskova, stanje mrežnih interfejsova, status vitalnih procesa, itd.)
3. Jednostavni *plug-in* koncept koji dozvoljava korisniku **da lako razvija i implementira sopstvene *plugin-ove*** za nadgledanje specifičnih servisa
4. **paralelno nadgledanje servisa**
5. **otkrivanje i razlikovanje hostova** koji su nedostupni od onih koji su pali pomoću ugrađenog koncepta roditeljskih hostova i mre.hijerarhije
6. **obaveštavanje u slučaju pojave neregularnog rada hostova ili servisa i njihovog oporavka** (putem e-maila, pejdžera, SMS-a)
7. mogućnost da se **definišu *hendleri*** događaja (*event handlers*) koji su aktivni za vreme izvršavanja servisa ili dešavanja događaja na hostu
8. **automatsku rotaciju log-a**
9. podršku za **implementaciju redundantnih servera** za nadgledanje mreže
10. podršku za **implementaciju distribuiranog nadgledanja** mreže
11. **informativan web interfejs** za uvid u tekući status mreže

7.3 Modularna arhitektura prog.paketa Nagios

7.3 Home Dashboard prog.paketa Nagios

- Quick View
 - Home Dashboard
 - Tactical Overview
 - Birdseye
 - Operations Center
 - Operations Screen
 - Open Service Problems
 - Open Host Problems
 - All Service Problems
 - All Host Problems
 - Network Outages
- Details
 - Service Detail
 - Host Detail
 - Hostgroup Summary
 - Hostgroup Overview
 - Hostgroup Grid
 - Servicegroup Summary
 - Servicegroup Overview
 - Servicegroup Grid
 - BPI
 - Metrics
- Graphs
 - Performance Graphs
 - Graph Explorer
- Maps
 - BBmap
 - Hypermap
 - Minemap
 - Nagvis
 - Network Status Map
 - Legacy Network Status Map
- Incident Management
 - Latest Alerts
 - Acknowledgements
 - Scheduled Downtime
 - Mass Acknowledge
 - Recurring Downtime
 - Notifications
- Monitoring Process
 - Process Info
 - Performance
 - Event Log

Home Dashboard ⚙️

Getting Started Guide

Common Tasks:

- [Change your account settings](#)
Change your account password and general preferences.
- [Change your notifications settings](#)
Change how and when you receive alert notifications.
- [Configure your monitoring setup](#)
Add or modify items to be monitored with easy-to-use wizards.

Getting Started:

- [Learn about XI](#)
Learn more about XI and its capabilities.
- [Signup for XI news](#)
Stay informed on the latest updates and happenings for XI.

Administrative Tasks

Task

Initial Setup Tasks:

- [Configure system settings](#)
Configure basic settings for your XI system.
- [Reset security credentials](#)
Change the default credentials used by the XI system.
- [Configure mail settings](#)
Configure email settings for your XI system.

Ongoing Tasks:

- [Configure your monitoring setup](#)
Add or modify items to be monitored.
- [Add new user accounts](#)
Setup new users with access to Nagios XI.

Host Status Summary

Up	Down	Unreachable	Pending	
1	0	0	0	
Unhandled		Problems		All
0		0		1

Last Updated: 2016-12-01 13:46:20

Service Status Summary

Ok	Warning	Unknown	Critical	Pending
12	0	0	0	0
Unhandled		Problems		All
0		0		12

Last Updated: 2016-12-01 13:46:20

We're Here To Help!

Our knowledgeable techs are happy to help you with any questions or problems you may have getting Nagios up and running.

- [Support Forum / Customer Support Forum](#)
- [Help Resources](#)
- Email Support: customersupport@nagios.com
- Phone Support: +1 651-204-9102 Ext. 4

Start Monitoring

Run a Config Wizard

Run Auto-Discovery

ccm Advanced Config

7.3 Home Dashboard prog.paketa Nagios

Nagios - Mozilla Firefox

File Edit View History Bookmarks Tools Help

http://focalhost/nagios/

Most Visited Release Notes Fedora Project Red Hat Free Content

N Nagios Traffic Analysis for 1 -- Tro...

Nagios

General

- Home
- Documentation

Current Status

- Tactical Overview
- Map
- Hosts
- Services
- Host Groups
 - Summary
 - Grid
- Service Groups
 - Summary
 - Grid
- Problems
 - Services (Unhanded)
 - Hosts (Unhanded)
 - Network Outages

Quick Search:

Reports

- Availability
- Trends
- Alerts
 - History
 - Summary
 - Histogram
- Notifications
- Event Log

System

- Comments
- Downtime
- Process Info
- Performance Info

Current Network Status
Last Updated: Wed May 12 16:01:33 CDT 2010
Updated every 90 seconds
Nagios Core™ 3.2.1 - www.nagios.org
Logged in as nagiosadm

[View History For all hosts](#)
[View Notifications For All Hosts](#)
[View Host Status Detail For All Hosts](#)

Host Status Totals

Up	Down	Unreachable	Pending
1	0	0	0

All Problems **All Types**

0	3
---	---

Service Status Totals

Ok	Warning	Unknown	Critical	Pending
11	1	1	0	0

All Problems **All Types**

2	23
---	----

Service Status Details For All Hosts

Host	Service	Status	Last Check	Duration	Attempt	Status Information
fed11	Current Load	OK	05-12-2010 16:00:23	0d 19h 49m 52s	1/4	OK - load average: 0.00, 0.02, 0.14
	Current Users	OK	05-12-2010 16:00:31	7d 6h 23m 0s	1/4	USERS OK - 2 users currently logged in
	HTTP...I3home	OK	05-12-2010 16:00:40	0d 0h 23m 53s	1/4	HTTP OK: HTTP/1.1 200 OK - 2078 bytes in 0.004 second response time
	SSH	OK	05-12-2010 16:00:53	0d 20h 9m 56s	1/4	SSH OK - OpenSSH_5.3 (protocol 2.0)
	Swap Usage	OK	05-12-2010 16:00:58	32d 12h 35m 32s	1/4	SWAP OK - 100% free (2015 MB out of 2015 MB)
trouble	PING_Check_GW	OK	05-12-2010 16:00:53	0d 0h 10m 40s	1/4	PING OK - Packet loss = 0%, RTA = 41.68 ms
	Traffic In:router	OK	05-12-2010 16:00:23	0d 0h 11m 10s	1/4	traInRTR OK - 0
	Traffic Out:router	OK	05-12-2010 16:00:26	0d 0h 11m 7s	1/4	traOutRTR OK - 0
win2008-mail0	C:\Drive_Space	OK	05-12-2010 16:00:25	0d 0h 23m 8s	1/3	C - total 80.00 Gb - used: 20.00 Gb (25%) - free 60.00 Gb (75%)
	CPU_Load	OK	05-12-2010 16:01:00	0d 0h 22m 59s	1/3	CPU Load 2% (5 min average)
	Disk Queue Length	UNKNOWN	05-12-2010 16:00:53	0d 16h 44m 50s	3/3	External command error: wrmpget: Timeout
	Explorer	OK	05-12-2010 16:00:53	0d 0h 20m 41s	1/3	Explorer EXE: Running
	HTTP	OK	05-12-2010 16:01:01	0d 0h 22m 32s	1/3	HTTP OK: HTTP/1.1 200 OK - 955 bytes in 0.019 second response time
	In Errors	OK	05-12-2010 16:01:11	0d 0h 22m 22s	1/3	Interface Errors: OK - 0
	Memory Usage	OK	05-12-2010 16:00:23	0d 0h 22m 13s	1/3	Memory usage: total 1791.59 Mb - used: 864.48 Mb (48%) - free: 927.11 Mb (52%)
	Memory in Mbytes	OK	05-12-2010 16:00:29	0d 0h 2m 4s	1/3	Memory in Mbytes: OK - 111
	NSClient++ Version	OK	05-12-2010 16:00:28	0d 0h 23m 5s	1/3	NSClient++ 0.3.7.493 2009-10-12
	PING	OK	05-12-2010 16:01:09	0d 0h 24m 56s	1/3	PING OK - Packet loss = 0%, RTA = 4.63 ms
Percent Free on C:	OK	05-12-2010 16:00:23	0d 0h 3m 10s	1/3	Percent free on C: OK - 75	

7.3 Grafički prikaz performansi servisa

Time Period Last 4 Hours Host localhost Update

Search... ?

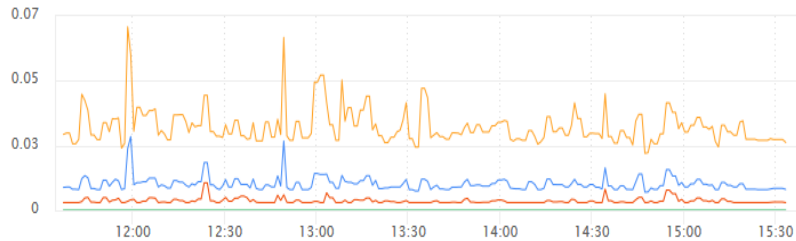
Performance Graphs

localhost Performance Graphs - 4 Hour View

Showing 1-21 of 21 total records

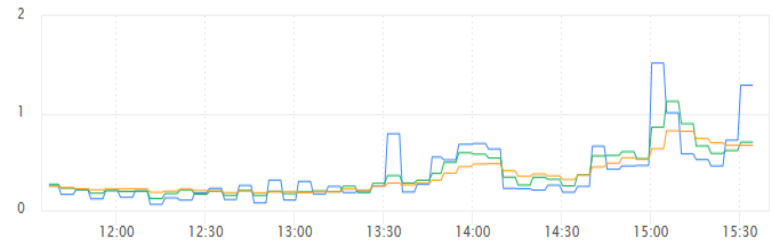
Page 1 of 1 200 Per Page Go

localhost : HOST

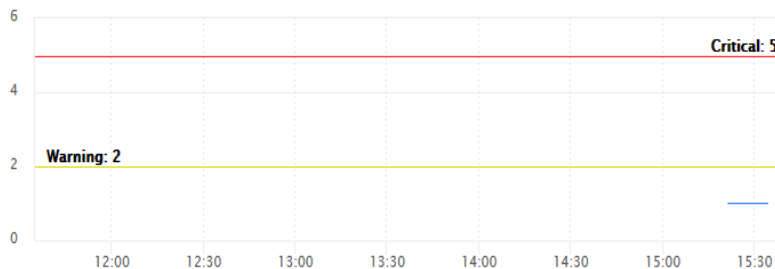
— rta (Last: 0.01ms, Avg: 0.01ms, Max: 0.03ms) — pl (Last: 0%, Avg: 0%, Max: 0%)
— rtmax (Last: 0.03ms, Avg: 0.03ms, Max: 0.07ms) — rtmin (Last: 0ms, Avg: 0ms, Max: 0.01ms)

localhost : Current Load

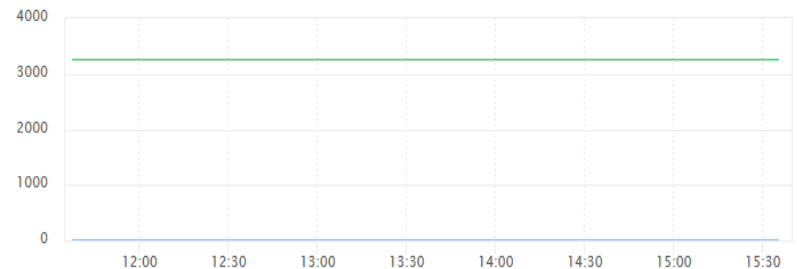
— load1 (Last: 1.29, Avg: 0.37, Max: 1.52) — load5 (Last: 0.7, Avg: 0.36, Max: 1.12)
— load15 (Last: 0.67, Avg: 0.35, Max: 0.82)

localhost : Current Users

— users (Last: 1, Avg: 0.06, Max: 1)

localhost : HTTP

— time (Last: 0s, Avg: 0s, Max: 0s) — size (Last: 3251B, Avg: 3224.02B, Max: 3251B)

7.3 Programski paket WireShark

- **Najpoznatiji prihvaćen** program za analizu mrežnog saobraćaja
- Omogućuje nam da na “**mikroskopskom nivou**” vidimo šta se dešava na našoj mreži i *de facto* je (i često *de jure*) postao je **standard**
- Posедуje **jako bogat set funkcija** koji uključuje sledeće:
 - ✓ Detaljan pregled **velikog broja protokola** koji se stalno dopunjuju
 - ✓ **Trenutno snimanje** mrežnog saobraćaja (*on-line*) i *off-line* analiza
 - ✓ Radi na **velikom broju OS**: Windows, Linux, macOS, Solaris, i td.
 - ✓ Snimljeni mrežni podaci mogu se pregledati putem **GUI-ja** ili putem uslužnog programa **TShark**
 - ✓ Mogućnost **postavljanja različitih filtera**
 - ✓ Bogata **VoIP analiza**
 - ✓ Podrška za čitanje i upisivanja u **različitim formatima datoteka**
 - ✓ Podaci **uživo se mogu čitati** sa Etherneta, IEEE 802.11, PPP / HDLC, ATM, Bluetooth, USB, Token Ring, Frame Relai, FDDI i drugih
 - ✓ Podrška za **dešifrovanje mnogih protokola**, uključujući IPsec, ISAKMP, Kerberos, SNMPv3, SSL / TLS, VEP i VPA / VPA2
 - ✓ **Pravila bojenja** mogu se primeniti na listu paketa za intuitivnu analizu

7.3 Programski paket Wireshark

The screenshot displays the Wireshark interface with the following components:

- Menu Bar:** File, Edit, View, Go, Capture, Analyze, Statistics, Help.
- Toolbar:** Contains icons for file operations, capture, and analysis.
- Filter:** A text field for applying display filters, currently empty.
- Packets List:** A table showing captured packets with columns for No., Time, Source, Destination, Protocol, and Info.
- Packet Details:** A hierarchical view of the selected packet (No. 507), showing Ethernet II, Internet Protocol, and Transmission Control Protocol (TCP) fields.
- Packet Bytes:** A hex dump of the selected packet's raw bytes with their corresponding ASCII representation.
- Status Bar:** Shows statistics for the selected packet: Source Port (tcp.srcport), 2 P: 1096 D: 1096 M: 0 Drops: 0.

No. -	Time	Source	Destination	Protocol	Info
504	152.15829!	192.168.12.21	66.187.224.210	DNS	Standard query A www.redhat.com
505	152.24944!	66.187.224.210	192.168.12.21	DNS	Standard query response A 209.132.177.50
506	152.25091!	192.168.12.21	209.132.177.50	TCP	48890 > http [SYN] Seq=0 Len=0 MSS=1460 TSV=1535
507	152.31125!	209.132.177.50	192.168.12.21	TCP	http > 48890 [SYN, ACK] Seq=0 Ack=1 Win=5792 Len=0
508	152.31132!	192.168.12.21	209.132.177.50	TCP	48890 > http [ACK] Seq=1 Ack=1 Win=5840 Len=0 TS
509	152.31154!	192.168.12.21	209.132.177.50	HTTP	GET / HTTP/1.1
510	152.38737!	209.132.177.50	192.168.12.21	TCP	http > 48890 [ACK] Seq=1 Ack=498 Win=6864 Len=0
511	152.40516!	209.132.177.50	192.168.12.21	TCP	[TCP segment of a reassembled PDU]
512	152.40520!	192.168.12.21	209.132.177.50	TCP	48890 > http [ACK] Seq=498 Ack=1369 Win=8576 Len=
513	152.41351!	209.132.177.50	192.168.12.21	TCP	[TCP segment of a reassembled PDU]
514	152.41356!	192.168.12.21	209.132.177.50	TCP	48890 > http [ACK] Seq=498 Ack=2737 Win=11312 Le
515	152.45058!	192.168.12.21	209.132.177.50	TCP	48891 > http [SYN] Seq=0 Len=0 MSS=1460 TSV=1535
516	152.47685!	209.132.177.50	192.168.12.21	TCP	[TCP segment of a reassembled PDU]
517	152.47690!	192.168.12.21	209.132.177.50	TCP	48890 > http [ACK] Seq=498 Ack=4105 Win=14048 Le

Packet Details:

- Frame 507 (74 bytes on wire, 74 bytes captured)
- Ethernet II, Src: Amit_04:ae:54 (00:50:18:04:ae:54), Dst: Intel_e3:01:f5 (00:0c:f1:e3:01:f5)
- Internet Protocol, Src: 209.132.177.50 (209.132.177.50), Dst: 192.168.12.21 (192.168.12.21)
- Transmission Control Protocol, Src Port: http (80), Dst Port: 48890 (48890), Seq: 0, Ack: 1, Len: 0
 - Source port: http (80)
 - Destination port: 48890 (48890)
 - Sequence number: 0 (relative sequence number)
 - Acknowledgement number: 1 (relative ack number)
 - Header length: 40 bytes
 - Flags: 0x12 (SYN, ACK)
 - Window size: 5792
 - Checksum: 0x99db [correct]
 - Options: (20 bytes)
 - [SEQ/ACK analysis]

Packet Bytes:

```
0000  00 0c f1 e3 01 f5 00 50 18 04 ae 54 08 00 45 00  .....P...T..E.
0010  00 3c 00 00 40 00 35 06 f6 47 d1 84 b1 32 c0 a8  .<...@.5. .G...2..
0020  0c 15 00 50 be fa b5 36 ce 18 e0 bb b5 58 a0 12  ..P...6.....X..
0030  16 a0 99 db 00 00 02 04 05 64 04 02 08 0a 10 1d  .....d.....
0040  ee de 5b 81 15 29 01 03 03 02                    ..[...]. ..
```

7.3 Programski paket Wireshark

Capturing from Microsoft [Wireshark 1.6.1 (SVN Rev 38096 from /trunk-1.6)]

File Edit View Go Capture Analyze Statistics Telephony Tools Internals Help

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info
43186	673.225324	38.127.167.14	192.168.1.144	TCP	66	https > 62020 [SYN, ACK] Seq=0 Ack=1
43187	673.225397	192.168.1.144	38.127.167.14	TCP	54	62020 > https [ACK] Seq=1 Ack=1 win=
43188	673.225910	192.168.1.144	38.127.167.14	TLSv1	446	Client Hello
43189	673.250395	74.125.39.93	192.168.1.144	TCP	66	[TCP Keep-Alive ACK] http > 61925 [A
43190	673.359000	38.127.167.14	192.168.1.144	TCP	54	https > 62020 [ACK] Seq=1 Ack=393 wi
43191	673.360243	38.127.167.14	192.168.1.144	TLSv1	1476	Server Hello
43192	673.360782	38.127.167.14	192.168.1.144	TCP	1476	[TCP segment of a reassembled PDU]
43193	673.360822	192.168.1.144	38.127.167.14	TCP	54	62020 > https [ACK] Seq=393 Ack=2845
43194	673.361048	38.127.167.14	192.168.1.144	TCP	1306	[TCP segment of a reassembled PDU]
43195	673.559515	192.168.1.144	38.127.167.14	TCP	54	62020 > https [ACK] Seq=393 Ack=4097
43196	673.693394	38.127.167.14	192.168.1.144	TLSv1	946	certificate, Server Hello Done
43197	673.695196	192.168.1.144	38.127.167.14	TLSv1	833	Client Key Exchange, Change Cipher S
43198	673.695393	192.168.1.144	38.127.167.14	TLSv1	219	Application Data
43199	673.829127	38.127.167.14	192.168.1.144	TCP	54	https > 62020 [ACK] Seq=4989 Ack=133
43200	673.832665	38.127.167.14	192.168.1.144	TLSv1	113	Change Cipher Spec, Encrypted Handsh
43201	673.843981	38.127.167.14	192.168.1.144	TLSv1	843	Application Data
43202	673.844036	192.168.1.144	38.127.167.14	TCP	54	62020 > https [ACK] Seq=1337 Ack=583
43203	674.382563	192.168.1.144	74.125.235.127	TCP	55	[TCP Keep-Alive] 61941 > http [ACK]
43204	674.528653	192.168.1.118	255.255.255.255	DB-LSP-	242	Dropbox LAN sync Discovery Protocol
43205	674.531190	192.168.1.118	192.168.1.255	DB-LSP-	242	Dropbox LAN sync Discovery Protocol
43206	674.674814	74.125.235.127	192.168.1.144	TCP	66	[TCP Keep-Alive ACK] http > 61941 [A

Frame 43205: 242 bytes on wire (1936 bits), 242 bytes captured (1936 bits)

Ethernet II, Src: Apple_72:4c:37 (7c:6d:62:72:4c:37), Dst: Broadcast (ff:ff:ff:ff:ff:ff)

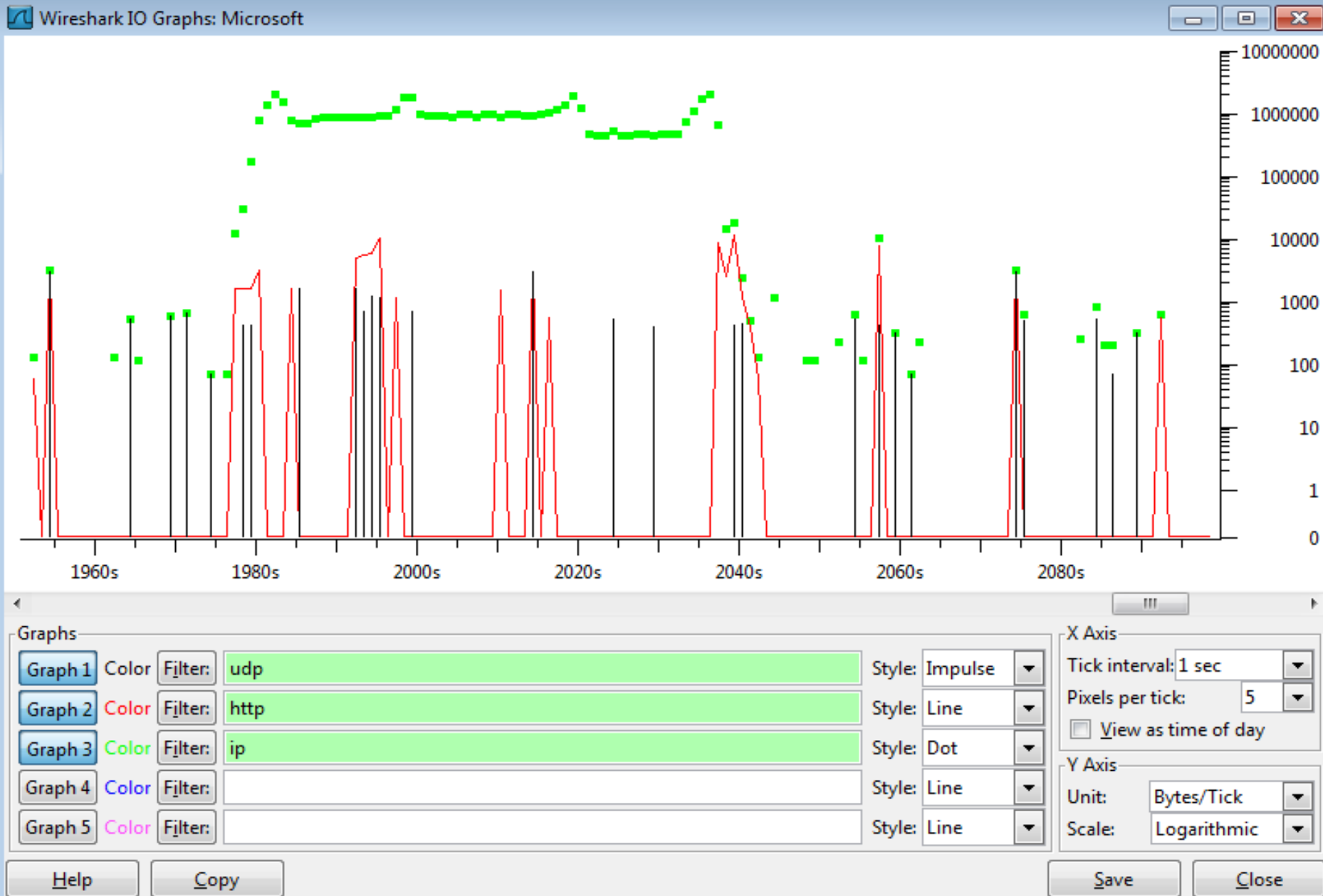
Internet Protocol version 4, Src: 192.168.1.118 (192.168.1.118), Dst: 192.168.1.255 (192.168.1.255)

User Datagram Protocol, Src Port: db-lsp-disc (17500), Dst Port: db-lsp-disc (17500)

Dropbox LAN sync Discovery Protocol

```
0000 ff ff ff ff ff 7c 6d 62 72 4c 37 08 00 45 00 .....|m brL7..E.
0010 00 e4 5b 96 00 00 40 11 99 ad c0 a8 01 76 c0 a8 ..[...]@. ....v..
0020 01 ff 44 5c 44 5c 00 d0 c4 1e 7b 22 68 6f 73 74 ..D\D\.. ..{"host
0030 5f 69 6e 74 22 3a 20 37 36 32 30 31 30 39 30 2c _int": 7 6201090,
0040 20 22 76 65 72 73 69 6f 6e 22 3a 20 5b 31 2c 20 "version": [1,
0050 38 5d 2c 20 22 64 69 73 70 6c 61 79 6e 61 6d 65 8], "displayname
0060 22 3a 20 22 6e 69 78 61 2d 69 6d 61 63 22 2c 20 ": "nixia -imac",,
```

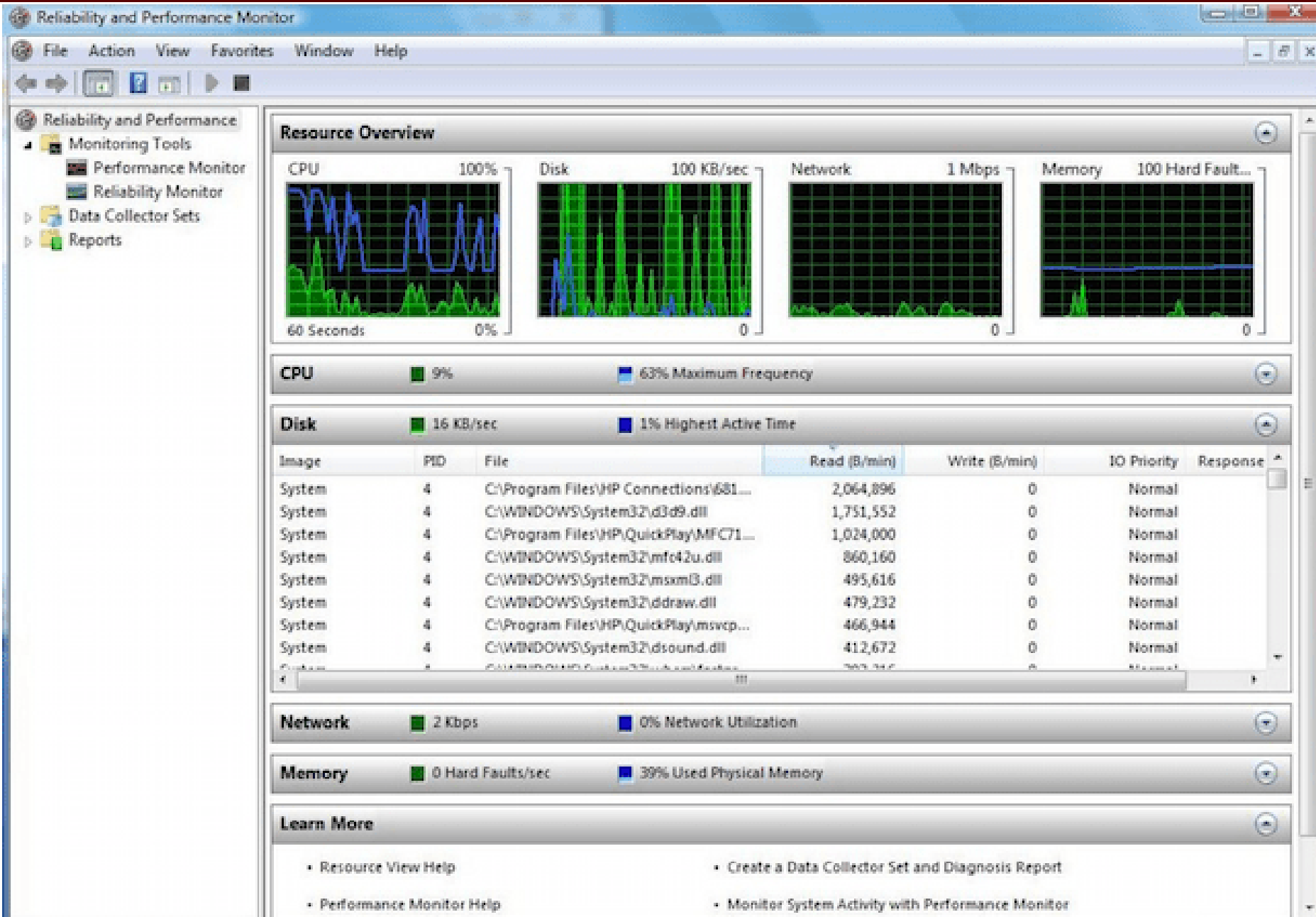
7.3 Programski paket WireShark

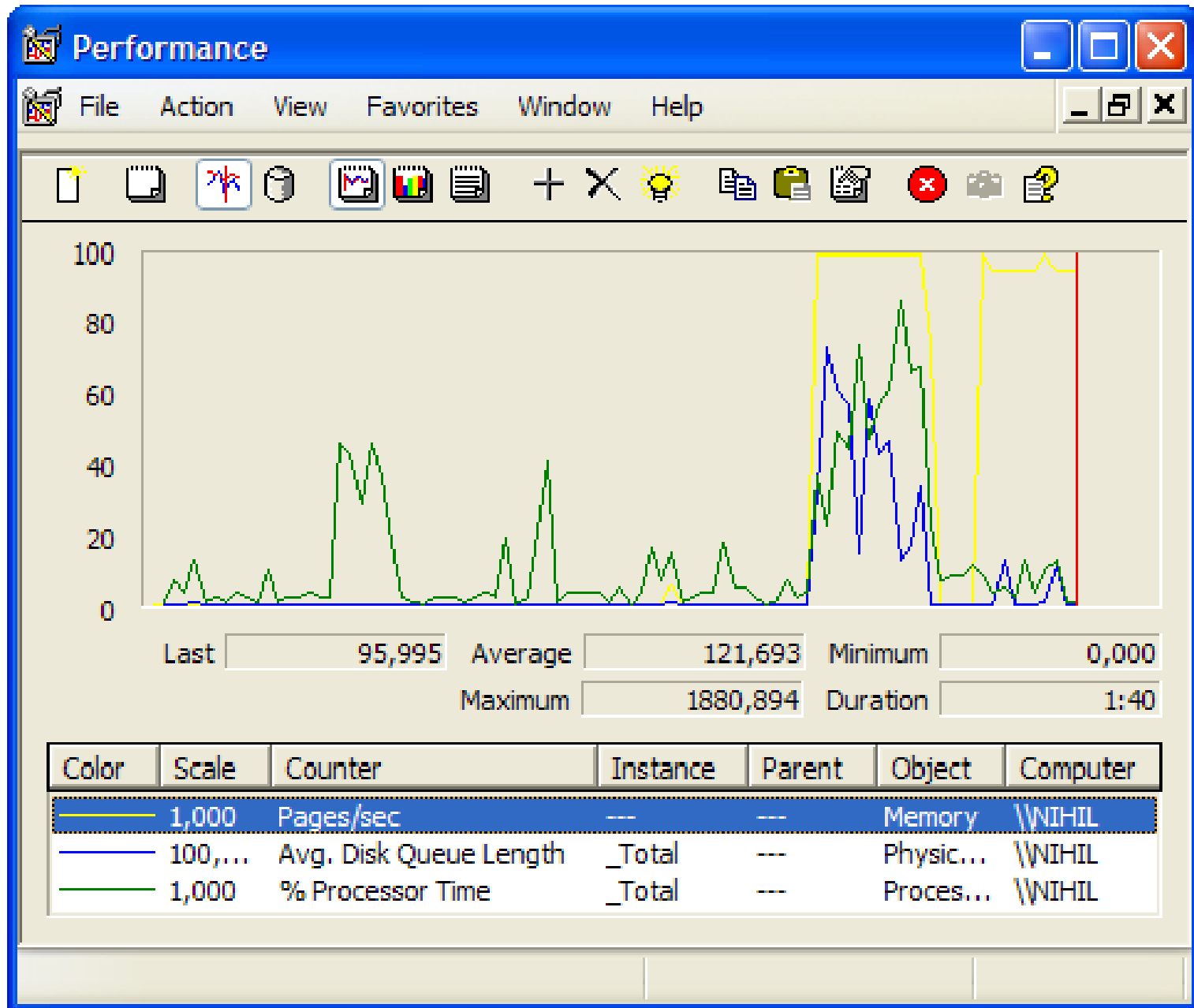
7.3 Monitor performansi kod WIN sistema

- **Glavni alat** za upravljanje **brojačima performansi** u OS Windows.
- Microsoft Windows Performance Monitor je alat koji administratori mogu da koriste kako bi pregledali kako programi koji rade na matičnim računarima **utiču na performanse tog računara**.
- Alat se može koristiti u **realnom vremenu**, a može se koristiti i za prikupljanje informacija u **log fajlu** za kasniju analizu tih podataka
- Program koristi informacije o **systemske konfiguraciji, brojače performansi i trenutne podatke** da bi u potpunosti dao performanse
- Sve informacije mogu se kombinovati u skupove sakupljača podataka.
- Brojači performansi vrše merenja aktivnosti sistema i stanja sistema u **pojedinačnim aplikacijama** ili u **celom operativnom sistemu**.
- Log podaci se prikupljaju **sa komponentama davaoca praćenja** u pojedinačnim aplikacijama ili **sa komponentama operativnog sistema**.
- Administratori mogu da kombinuju više pružaoca usluga praćenja u nešto što se naziva **sesija praćenja**.
- Mogu se snimati vrednosti u **intervalima** ili u **određenim trenucima**.
- Performance Monitor je dostupan u sistemima od **Windows 7**.

7.3 Monitor performansi kod WIN sistema

7.3 Monitor performansi kod WIN sistema

Hvala na pažnji !!!

Pitanja

? ? ?